

Gliwice, dn. 31 maja 2012 r.

Martyna Darowska
Arkadiusz Troszka

SPRAWOZDANIE Z WYJAZDU SŁUŻBOWEGO

Wyjazd do Krakowa w dn. 17 kwietnia 2012 r. (wtorek)

Forum Nowej Nauki „Nauka 2.0: więcej niż Internet!”

Obecnie, największą popularność i zainteresowanie wzbudzają wśród społeczeństwa informacyjnego pojęcia: „otwarta nauka”, „nowa nauka”, „nauka 2.0”, „e-nauka”, itp. Zarówno znaczenie tych terminów jak i zakres ich rozpowszechnienia wykracza w dużym stopniu poza obszar nauki. Nikogo już nie dziwią wszelkie działania łączące naukę z biznesem, naukę z technologiami informatycznymi, naukę ze sztuką oraz naukę ze społeczeństwem konsumpcyjnym. Połączenia te stają się powszechnością, na co wpływ ma m.in. omawiane i prezentowanie tego typu zjawisk i działań.

Na pomysł propagowania innowacji w nauce, wpadł także Zespół ds. Promocji i Edukacji z Centrum Innowacji Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu (CITTRU) przy Uniwersytecie Jagiellońskim, który w dniach 17-18 kwietnia 2012 r. zorganizował **Forum Nowej Nauki „Nauka 2.0: więcej niż Internet!”**. Obrady toczyły się w Krakowie w nowoczesnym budynku Uniwersytetu Jagiellońskiego – Auditorium Maximum. Impreza odbywała się pod patronatami honorowymi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i JM Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Karola Musioła.

Uroczystego otwarcia Konferencji dokonali przedstawiciele władz Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz reprezentanci Urzędu Miasta Krakowa i Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Rozpoczęciu obrad towarzyszyło wręczenie nagród zwycięzcom konkursu „FUTURONAUTA” na tekst futurystyczno-naukowy. W pierwszym dniu obrad przygotowano dwie sesje tematyczne kończące się panelem dyskusyjnym. Część I – Nauka i Internet, przedstawiła innowacyjne zastosowania narzędzi internetowych w nauce i edukacji oraz sposoby zbadania i przykładowe prezentacje aktywności naukowej w Internecie.

Jako pierwszy zaprezentował się **dr Dominik Batorski** (ICM – Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego), który w swoim wystąpieniu starał się odpowiedzieć na pytanie zawarte w tytule referatu: *Czy polską naukę stać na to, aby zrezygnować z potencjału, jaki oferuje otwarta nauka?* Na początku prelegent omówił wymiary otwartości wraz z przykładami, które widoczne są w oprogramowaniu, dostępie, badaniach, danych i edukacji. W dalszej części wystąpienia poruszono tematykę wpływu nowych narzędzi na otwartość nauki oraz opłacalności wynikające z tej otwartości. Na koniec podano odpowiedź na postawione we wstępie pytanie, w której prelegent stwierdził, iż prędzej czy później w Polsce otwarta nauka zacznie być opłacalna, jednak kiedy ten stan nastąpi – tego jeszcze (nikt) nie wie...

Jako drugi, głos zabrał **prof. Andrzej Radomski** (Zakład Teorii i Metodologii Kultury Instytutu Kulturoznawstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), który omówił problematykę *Nauka 2.0 w polskich warunkach*. Prelegent wyróżnił zjawiska wynikające z praktykowania nauki 2.0, tj. odmiejszczenie badań, dzielenie się wiedzą, usieciwienie życia naukowego, zmierzch ery drukowanej i urynkowanie badań. Następnie autor tekstu przedstawił działania wykorzystujące narzędzia nowej nauki, które sam zaaranżował na uczelni wśród studentów. Padły również słowa krytyki obecnego systemu organizacyjnego i prawnego nauki polskiej, gdzie zwrócono uwagę na niedostateczne finansowanie nauki i obciążanie pracowników naukowych niepotrzebnymi formalnościami administracyjnymi (np. zarządzanie uczelnią przez profesorów na funkcji rektora). Następnie dwoje doktorantów z Instytutu Kulturoznawstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie omówiło swoje wideo-artykuły. Projekt *Od nauki 2.0 do nauki cyfrowej* przedstawił **mgr Radosław Bomba**, natomiast **mgr Grażyna Giersztyn** zaprezentowała filmik *Od edukacji nieformalnej do nauki zwizualizowanej*.

Po przerwie kawowej, **dr hab. Michał Ostrowicki** (Zakład Estetyki Instytutu Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego) jako **Sidey Myoo** zaprowadził uczestników Konferencji do uczelni wirtualnej „Academia Electronica”, stworzonej w świecie Second Life. Prelegent w wystąpieniu *Zaloguj się do e-universytetu!* oprowadzał wszystkich po pomieszczeniach tej wirtualnej uczelni, przez co starał się przedstawić zalety funkcjonowania środowiska naukowego (akademickiego) w świecie nierzeczywistym (właściwie dla autora świat wirtualny jest też światem rzeczywistym). Wśród pozytywów takiej formy kształcenia podkreślono m.in.: brak ograniczeń czasowych w przebiegu zajęć, brak ograniczeń wiekowych wśród słuchaczy, brak wymagań co do wiedzy i umiejętności słuchaczy, brak ograniczeń geograficznych, itp.

Na zakończenie pierwszej sesji, **Sylwester Nowak** (nauka2.0solutions) w referacie *Alt-metrics – mierzenie aktywności naukowej w czasach 2.0* omówił narzędzia i technologie ułatwiające zbadanie nowej nauki. Prelegent wykazał konieczność stosowania alternatywnych (nowoczesnych) filtrów mierzenia dorobku naukowego oraz omówił działanie narzędzi *alt-metrics*, które jako jedyne umożliwiają zbadanie pełnej aktywności naukowej w Internecie. Potwierdzono istotność wykorzystywania menadżerów bibliografii (np. Mendeley), blogów naukowych, portali społecznościowych (np. Twitter) i narzędzi *social bookmarks*. Całe wystąpienie poparto zastosowaniem filtrów altmetrycznych w konkretnych przykładach, tj. PLoS Impact Explorer, Total-Impact.org, PaperCritic.com, itp.

Część II – Nauka i marketing, stanowiła prezentację zastosowania różnych form narzędzi marketingowych w instytucjach i działaniach naukowych. Sesję rozpoczęła prezentacja *Centrum Nauki Kopernik = „Urząd ds. kultury, nauki, zabawy”* **Robertą Firmhoferą** (Centrum Nauki Kopernik). Autor w wystąpieniu omówił najciekawsze, najpopularniejsze i najcenniejsze eksponaty oraz zdał relacje fotograficzne z najbardziej obleganych wydarzeń prowadzonych w Centrum. Starano się znaleźć odpowiedzi na pytania: czym właściwie jest Centrum Nauki Kopernik i czym ono się zajmuje? Spośród zaprezentowanych i prowadzonych działań nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie jaki typ instytucji reprezentuje Centrum – czy jest to muzeum, park nauki, park rozrywki, park technologiczny, laboratorium?

Następnie **dr Anna Nacher** (Katedra Mediów Audiowizualnych Instytutu Sztuk Audiowizualnych Uniwersytetu Jagiellońskiego) w swoim wystąpieniu *Czy naukowiec może samodzielnie kreować wizerunek siebie i realizowanej pracy naukowej?* zaprezentowała stosowane przez siebie sposoby wpływu na wizerunek naukowca. Prelegentka na własnym przykładzie omówiła wszystkie obszary aktywności, w których pracownicy akademicy i naukowcy mogą się wykazać. Jednak pomimo swojej otwartości na nowe technologie i narzędzia, wyznała, iż jeszcze posiada pewne obawy przed publikowaniem materiałów *peer-reviewed* ze względu na możliwość wskazywania przez potencjalnych odbiorców publikacji np. dokonanych błędów merytorycznych (lub i innych niedociągnięć).

W odróżnieniu od komercyjnej działalności Centrum Nauki Kopernik, **prof. Lech Mankiewicz** (Centrum Fizyki Teoretycznej Polskiej Akademii Nauk) w wystąpieniu *Spółecnościowe projekty naukowe* starał się ukazać podejmowane działania marketingowe w jednostce *stricte* naukowej. Prelegent dokonał omówienia prowadzonych projektów, np. projekt „Galaktycznego Zoo” (polski odpowiednik międzynarodowego projektu „Galaxy Zoo”), gdzie każdy poprzez powszechne udostępnienie profesjonalnych technologii i narzędzi może odszukać jeszcze niezidentyfikowane gwiazdy. Prezentacja stanowiła potwierdzenie tezy, że nauka jest otwarta dla wszystkich i jest dostępna na wyciągnięcie ręki – wystarczy chcieć!

Następnie **dr Ilona Iłowiecka-Tańska** (Fundacja Partners Polska) starała się przekazać odpowiedź na zadane w tytule swojego wystąpienia pytanie: *Jak nauka otwarta może wspierać edukację?* Prelegentka po emisji krótkometrażowego filmu z pobytu na misji w Afryce, przedstawiła w telegraficznym skrócie jak podejmowane działania edukacyjne z wykorzystaniem dostępu do Internetu (który jest tam tańszy od jedzenia), umożliwiają dzieciom i młodzieży zdobywanie wiedzy i wirtualne poznawanie całego świata.

Jako ostatni w pierwszym dniu obrad, zaprezentował się **Piotr Żabicki** (Zespół ds. Promocji i Edukacji CITTRU Uniwersytetu Jagiellońskiego) w wystąpieniu *Wspieranie rozwoju nauki. Rola marketingu*. Referent przeprowadził omówienie terminu „neonauki”, które odzwierciedla połączenie nauki z rozrywką, przemysłem, mediami, sztuką, kulturą, konsumpcją, itp. Ponadto wykazał różnice w rozumieniu konsumpcjonizmu nauki, gdzie w pierwszym przypadku współczesne technologie tworzą kulturę masową napędzającą społeczeństwo do konsumpcjonizmu, a w drugim nauka wzbogacana masowymi mediami staje się dla społeczeństwa codzienną konsumpcją. Na zakończenie prelegent postawił kilka pytań, np. jak powinna być rozumiana nauka oraz komu i czemu potrzebne jest tak konsumpcyjne (produktowe, towarowe, materialne) traktowanie nauk?

Nasze rzeczywiste uczestnictwo w obradach Forum zakończyło się pierwszego dnia, jednak ze względu na bardzo dobry (a przede wszystkim skuteczny) marketing, w łatwy sposób można dotrzeć do treści poruszanych w trakcie tego spotkania – co umożliwiło nam chociaż na pośrednie uczestnictwo w obradach.

Drugi dzień ukierunkowany został na przedstawienie powiązań nauki, m.in. na ukazanie relacji nauki z branżą rozrywkową czy z mediami. Tego dnia miała miejsce Część III – Otoczenie nauki, w której wystąpili następujący prelegenci:

- **prof. Maria Próchnicka, prof. Zdzisław Pietrzyk, dr Rafał Wiśła** (Projekt SYNAT – System Nauki i Techniki): *Budowa informatycznej infrastruktury Nauki 2.0;*
- **dr Sławomir Zagórski** (Gazeta Wyborcza; Polskie Stowarzyszenie Dziennikarzy Naukowych „Naukowi.pl”): *Po co media nauce, po co nauka mediom;*
- **dr Paweł Szczęsny** (Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego; Zakład Bioinformatyki Instytutu Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk): *Nauka i społeczeństwo – razem czy osobno?;*
- **dr Jan Krzysztof Frąckowiak** (Biuro Promocji Nauki „PolSCA”): *Polska nauka z europejskiej perspektywy;*
- **dr hab. Paweł Węgrzyn** (Zakład Technologii Gier Uniwersytetu Jagiellońskiego; Europejska Akademia Gier): *Europejska Akademia Gier – współpraca nauki z biznesem w branży rozrywkowej.*

Forum zyskało na atrakcyjności ze względu na fakt, iż całe spotkanie było transmitowane na żywo poprzez stronę CITTRU, stąd też treści wygłaszane w trakcie Konferencji zyskały większe grono słuchaczy. Natomiast uczestnicy (zarówno wirtualni jak i rzeczywisti) mieli możliwość komentowania wszystkich wystąpień i zadawania pytań prelegentom poprzez profile CITTRU na portalach Facebook (<http://www.facebook.com/nimb.cittru>) i Twitter.

Szczegółowy program całego wydarzenia wraz z elektronicznymi prezentacjami prelegentów dostępny jest na stronie CITTRU pod adresem: <http://www.nauka2.0.cittru.uj.edu.pl/program>. Natomiast relacje wideo poszczególnych wystąpień i dyskusji są dostępne na platformie YouTube pod adresem: <http://www.youtube.com/playlist?list=PL368A7F6C35589E5A&feature=plcp>.